

Projektový den:

RODINNÉ FINANCE

NADACE S
České spořitelny

RODINNÉ FINANCE

čas

projektový den (5 vyučovacích hodin)

cíl

provést žáky finančním životem rodiny, seznámit je s rozpočtem a rozvahou rodiny, s různými postoji k hospodaření jedince

věková skupina

7.-9. třída ZŠ

jak číst metodiku

- metodika je navržena jako projektový den s cílem mezioborově provázat jednotlivé aktivity
- velmi doporučujeme mezipředmětovou výuku dodržet, kupř. analýza textu je nevhodnější pro učitele ČJ či OV a aktivita může ztratit požadovaný přínos, pokud ji povede učitel s jinou aprobací
- nenechte se odradit, pokud by se nepodařilo zrealizovat projektový den, aktivity mohou probíhat např. v rámci jednoho týdne v příslušných předmětech

orientace v pokynech

- materiál je přehledně rozdělen do pěti vyučovacích hodin; v barevných kolečkách jsou navrženy předměty, ve kterých by se příslušné aktivity měly realizovat
- otázky, které učitel pokládá třídě k diskusi, jsou označeny znaky **u**; příklady možných odpovědí od žáků jsou *psány kurzívou*

kompetence

- obecné podle RVP: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanská a pracovní
- specifické pro finanční gramotnost (FG): kritické myšlení, schopnost řešit problémy a spolupracovat, růstové nastavení mysli

Standardy FG podle MFČR pro II. stupeň ZŠ

- okruh B: hospodaření domácnosti: 1. rozpočet, 2. porovná majetek a závazky domácnosti v bilanci a 4. plánování
- okruh C a D: přebytek a schodek domácnosti: 2./3. navrhne řešení přebytku a schodku domácnosti

pomůcky

pracovní listy: *Vztah k penězům*, *Rozvaha a rozpočet*, *Sestavení rozpočtu*, *Kmeny a kořeny*, *Případová studie*, *Modelový příklad 1 a 2* (počet viz dále podle počtu skupin ve třídě), interaktivní tabule, tabule, připojení k internetu, tablety či chytré telefony pro pracovní skupiny, tabulka excel, fotografie

další zdroje k výuce

harmonogram aktivit:

1 Vztah k penězům

navrhované předměty: **OV** **ČJ**

časová dotace: 45 min.

pomůcky: tablety/mobily, přístup na internet, pracovní listy

2 Rozvaha a rozpočet Druhy výdajů v rozpočtu

navrhované předměty: **OV**

časová dotace: 45 min.

pomůcky: fotografie, pracovní listy

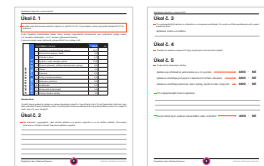

3 Sestavení rozpočtu

navrhované předměty: **INF** **M**

časová dotace: 45 min.

pomůcky: PC/tablety/mobily, přístup na internet, rozpočet ve formátu xls, pracovní listy

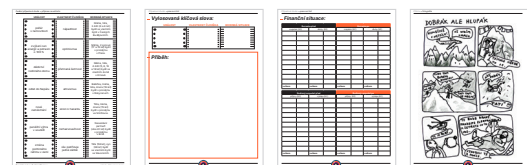

4 Případová studie

navrhované předměty: **ČJ** **OV** **M**

časová dotace: 90 min.

pomůcky: pracovní listy

STRUKTURA AKTIVITY 1

1	• úvodní diskuze	5 min.
2	• práce s textem	15–20 min.
3	• reflexe	10–15 min.
4	• závěr	5 min.

rozdvíjíme kompetence: kritické myšlení, růstové nastavení mysli

1 • úvodní diskuze

Učitel uvede téma hodiny – **finanční život rodiny**. Žáci mají za úkol promyslet **2 synonyma** ke slovu **hospodařit**. Po chvíli si společně prodiskutují výsledky. **Debatu** doplní učitel **otázkami**:

u: Povídáte si doma o hospodaření své rodiny?

u: V jaké souvislosti nejčastěji? Jaká „doporučení“ nejčastěji slýcháte?

*Např. Zhasínej, vypínej vodu... Peníze nerostou na stromě... Šetříme na dovolenou...
To zdražování je neuvěřitelné... Koupím ti to, když si přispěješ...*

u: Proč rodič/e takové věci říkají?

Musí hospodařit s penězi, aby dobře zvládli rodinný finanční život.

2 • práce s textem

Cílem aktivity je probrat s žáky co je **ovlivňuje při zacházení s penězi**.

Žáci pracují ve skupinách po čtyřech. Každá skupina dostane k dispozici jeden pracovní list [Vztah k penězům](#). Učitel může dát žákům text na výběr, případně sám vybere podle čtenářské gramotnosti svých žáků.

Úkolem skupiny je přečíst si společně článek a zodpovědět následující otázky (i s pomocí rešerší v knihovně či na internetu):

- **Z jakého období** je ukázka? Krátce popište **historické/politické/ekonomické souvislosti**, za kterých /ve kterých obsah ukázky vznikl. Školní knihovna či internet může pomoci.
- Znáte knihu, nebo hrdinu úryvku? Pokud ano, **popište několika větami příběh/osud hrdiny**. Pokud ne, pomozte si opět na internetu nebo ve školní knihovně.
- Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina/hrdinové úryvku?
- Jak je na tom hrdina/hrdinové úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina/hrdinové úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?
- Jak hrdinův **osud** ovlivnil hospodaření s penězi?

Tip: Pokud žáci budou k zodpovězení otázek z pracovního listu používat internet či školní knihovnu, upozorněte je na ověřování vyhledaných informací z více zdrojů.

3 • reflexe

Žáci ve skupinách postupně prezentují úkol zbytku třídy. Učitel na závěr debatuje s žáky, shrne prezentace a odpoví na úvodní otázku – **finanční situaci a hospodaření člověka ovlivňuje:**

- **ekonomická a politická situace v dané době** (blahobyt vs. pandemie, válka, režim)
- **postoje člověka** (někdo si rád užívá/utrácí, někdo je skrblický, někdo je podnikavý, někdo rád riskuje, někdo má rád své společenské postavení, někdo vše podřídí jednomu koníčku, někdo nerad vystupuje z řady, někdo má rád pravidla, někdo naopak vždy hledá cestu, jak pravidla porušit)
- **vzdělání** (vzdělaný člověk má lepší vyhlídky a příležitosti na dobré zaměstnání a lepší odměnu; vzdělaný člověk má lepší povědomí „o světě“, dokáže lépe vyhledat informace, nechat si poradit, kriticky smýšlet)
- **rodina a přátelé** (návyky, vychování, společenské postavení atd.)

4 • závěr

Na závěr aktivity se učitel s žáky zamyslí nad tím, jaké faktory působící na hospodaření (z výše jmenovaných) může člověk sám ovlivnit.

Např. politickou situaci tím, že bude chodit k volbám a zajímat se o veřejné dění; vzdělání vlastní pílí a sebekázní; své postoje růstovým myšlením (znám své slabiny a zkusím si na ně dát pozor)... atd.

Tipy:

- Při analýze textu mohou žáci pracovat s některou z technik kritického čtení a práce s textem, např. Pětílístek, viz <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/18339/PETILISTEK.html>; nebo u složitějších textů metodou Skládankového učení, viz https://kap.kr-jihomoravsky.cz/uploads/attachment/attachment/attachment_file/85424/Skladankove_uceni.pdf.
- Pokud učitelé připravené ukázky/úryvky nevyhovují, může s ohledem na svou specializaci a s ohledem na úroveň svých žáků připravit jiné texty/video; ukázky by v tomto případě měly odpovídat na otázky - co a jak člověka ovlivňuje při hospodaření s penězi, aby aktivita navazovala na ty následné v projektovém dni.
- Tato aktivita se dá aplikovat i v jiných předmětech, např. v dějepisu: žáci srovnávají přístup k penězům u různých historických osobností (např. Ludvík XIV, Karel IV, Jan Nepomucký, Napoleon Bonaparte) nebo v hudební výchově/při výuce cizích jazyků: žáci si pustí ukázku písní (českých či cizojazyčných – ty pak překládají), které pojednávají o penězích a hospodaření s nimi (typicky rapperské písně, písně řešící sociální problémy...).

STRUKTURA AKTIVITY 2

1 • výklad k ROZVAZE a práce s pracovním listem

Strom rodinných financí 10 min.

2 • výklad k ROZPOČTU a práce s pracovním listem

Strom rodinných financí 15 min.

3 • shrnutí a opakovací úkoly s pracovními listy

Finanční situace v rodině, Kmeny a kořeny 20 min.

rozdíváme kompetence: schopnost řešit problémy a spolupracovat

1 • výklad k ROZVAZE

Učitel rozdává žákům do dvojice pracovní listy *Strom rodinných financí*.

Tip: K výkladu o rozvaze a rozpočtu můžete také použít tabuli nebo prázdný plakát větší velikosti a rozdat žákům malé lepicí papírky, aby strom rodinných financí vznikl jako kolektivní třídní dílo, viz příloha *fotografie*.

Ve finančním životě domácnosti sledujeme **celkový přehled – ROZVAHU** a **aktuální stav peněz – ROZPOČET**.

Celkový přehled neboli rozvaha domácnosti porovnává **majetek domácnosti a její dluhy**. Žáci pracují ve dvojicích s pracovním listem *Strom rodinných financí* a doplňují odpovědi na následující otázky do jednotlivých větví.

u: Co je majetek?

Byt, dům, pozemek, auto, zařízení domácnosti, peníze hotovostní i na účtech, investice.

u: Co jsou dluhy?

Nesplacené půjčky např. na byt, auto, zařízení domácnosti aj.

Učitel diskutuje s žáky:

u: Větev majetku je na stromě nakreslena košatější, než větev dluhů. Myslíte, že je to správně? Vysvětlíte.

Ano, hodnota majetku (cena, za kterou jej můžeme aktuálně prodat) by měla být vyšší, než jsou celkové dluhy. Pokud by byla potřeba dluh zaplatit, mělo by se to zvládnout z celkových peněz domácnosti (i získaných díky případnému prodeji majetku). Kdyby to bylo naopak a větev dluhů by přerostla větev majetku, je to průšvih, domácnost je zadlužená a situace by se měla co nejdříve řešit.

Učitel na konci diskuze nakreslí na tabuli ukázkovou tabulku rozvahy.

Rozvaha			
majetek		dluhy	
auto	350 000 Kč	nesplacená půjčka na auto	45 000 Kč
věci doma (pračka, lednice..)	260 000 Kč		
úspory na účtu	120 000 Kč		
celkem	730 000 Kč	celkem	45 000 Kč

MAJETEK > DLUHY

2 • výklad k ROZPOČTU

Aktuální stav finanční situace v domácnosti se sleduje s pomocí **rozpočtu**. Rozpočet sestavujeme zpravidla měsíční a porovnáváme v něm **příjmy a výdaje**.

u: Proč se sestavuje rozpočet měsíční?

Vycházíme z toho, že pravidelné příjmy a platby v rodině se přijímají a platí měsíčně.

u: Jaké může mít rodina příjmy? Pište návrhy do *Stromu rodinných financí*.

Výplata ze zaměstnání, brigády nebo podnikání, důchod, sociální dávka, příjem z pronájmu, příjem z investice, úroky z vkladů, výhra, dar...

u: Jaké má rodina výdaje?

Žáci se rozdělí do skupin po dvou a pracují na následujícím úkolu: mají 2 minuty vymyslet co nejvíce výdajů (výdajových „množin“) a zapsat je do *větví finančního stromu v pracovním listu*. Po uplynutí času učitel vypisuje výdaje na tabuli:

- výdaje spojené s bydlením (nájemné, fond oprav, elektřina, plyn, voda atd.)
- potraviny, pravidelné stravování
- ošacení a obuv
- drogerie
- léky a poplatky u lékaře
- telekomunikace
- doprava (MHD, benzín, údržba a opravy, dálniční známka atd.)
- ostatní služby (kadeřník, holič, manikúra/pedikúra, čistírna atd.)
- vzdělávání a školní kroužky
- volný čas (chata/chalupa, koníčky, divadlo, dovolená, domácí mazlíček, počítačové hry)
- kouření, alkohol, počítačové hry
- spoření
- splátky půjček (na bydlení, vozu, jiné)
- pojištění (auta, domácnosti, životní, úrazové, důchodové)

Žáci si do *větví finančního stromu* doplní chybějící položky.

Pokud zbyde čas, probere učitel s žáky **druhy výdajů** v rozpočtu.

- PEVNÉ VÝDAJE** – modře označte výdaje, které jsou pevné, tzn. rodina je platí pravidelně a ve stejné výši každý měsíc
- VÝDAJE LZE KONTROLOVAT** – zeleně označte výdaje, jejichž výši lze kontrolovat, tzn. platí se sice pravidelně, ale jejich výše se dá ovlivnit
- PŘÍLEŽITOSTNÉ VÝDAJE** – žlutě označte příležitostné výdaje, tj. platí se jen občas
- VÝDAJE, KTERÉ NEJSOU NUTNÉ** – červeně označte výdaje, které nejsou nutné, bez kterých se rodina v případě krizové situace obejde

Pozn.: V tomto úkolu není u poslední odrážky jedno správné řešení, jde o to vyprovokovat diskuzi. Někdo kupř. potřebuje auto, aby se dostal do práce, a jiná možnost pro něj není; pro jiného je užívání auta jen pohodlností, která lze omezit. Úkol je důležitý pro případovou studii na konci projektového dne.

Učitel pokračuje ve výkladu:

Při sestavování rozpočtu se porovná výdajová a příjmová část.

Rozpočet může být:

- **vyrovnaný** (příjmy = výdaje)
- „**v plusu**“ neboli přebytkový, tj. vytváří se rezervy na horší časy (příjmy > výdaje)
- „**v minusu**“ neboli schodkový, tj. domácnost si každý měsíc musí půjčit, aby pokryla své výdaje (příjmy < výdaje)

3 • shrnutí

Nakonec aktivity si žáci zvědomí nabyté znalosti. Učitel rozdělí žáky do 4-5členných skupin a rozdá jim právě jeden pracovní list *Kmeny a kořeny*. Žáci si v každé skupině zvolí jednoho zapisovatele (kmen) a ostatní se stanou tazateli (kořeny), kteří přináší zapisovateli názory od ostatních žáků ve třídě. Kořen přijde k jinému kořenu či kmenu a zeptá se ho na zadanou otázku své skupiny. Zapamatuje si odpověď (nemůže používat tužku a papír) a předá ji kmenu, ten ji zapíše. Kmen na závěr shrne, jaké odpovědi na otázku se podařilo skupině získat.

Následují otázky a navrhované odpovědi z pracovních listů *Kmeny a kořeny*:

- Jaký typ rozpočtu je nejvýhodnější a proč?

Přebytkový, když jsou příjmy vyšší než výdaje, tak si člověk může dovolit nějakou radost. S přebytkovým rozpočtem se zvládnou tvořit rezervy na horší časy.

- Je vyrovnaný rozpočet v pořádku? Co se stane, když se rodičům rozbije lednice a nemají téměř žádné úspory?

Vyrovnaný rozpočet je dočasně v pořádku, ale člověk by se měl dlouhodobě snažit o rozpočet přebytkový. Když se totiž rozbije lednice a úspory nejsou, tak si rodiče nemohou s vyrovnaným rozpočtem dovolit další výdaj, aniž by se zadlužili.

- Je to průšvih, když je rozpočet v minusu? Proč?

Ano, člověk se stále více zadlužuje.

- Co dělat, když je rozpočet v minusu?

1) Oříznout v rozpočtu výdaje, které nejsou nutné (červené větve), snížit výdaje kontrolovatelné (zelené větve), zamyslet se nad výdaji příležitostnými (žluté větve).

2) Rozkošatit strom na straně příjmů (změnit práci, přibrat brigádu, zajistit jiný další příjem).

- Jak spolu souvisí rozpočet a rozvaha? Např. pokud chci pořídit majetek, jaká je lepší výchozí situace - schodkový nebo přebytkový rozpočet a proč?

Přebytkový - majetek nakoupím z rezerv (uspořené peníze) a nevytvářím další dluhy.

Banka mi půjčí pouze v případě, že budu mít z čeho splácet.

- Proč jsou na stromě rodinných financí propojeny větve majetku a výdajů? Zkuste uvést příklad, kdy majetek přináší výdaje.

Např. auto je majetek, ale přináší především výdaje - platby za palivo, pojištění, opravy atd.

- Proč jsou na stromě propojeny větve majetku a příjmů? Zkuste uvést příklad, kdy majetek přináší peníze.

Byt, dům, chata, která se pronajímá. Účet v bance nebo investice, která „vydělává“ díky úrokům atd. Když má člověk dostatečné příjmy, může pořídit majetek.

Žáci si pro zopakování za domácí úkol mohou vyplnit pracovní list *Finanční situace v rodině*. V první části doplňují podle morseovky slovo ROZVAHA, v druhé části vyplňují podle šifry slovo ROZPOČET.

STRUKTURA AKTIVITY 3

- 1 • úvod s excelovou tabulkou 10 min.
- 2 • model vyrovnaného rozpočtu - skupinová práce s excelem
nebo pracovním listem *Sestavení rozpočtu* 15 min.
- 3 • aplikace pro správu rozpočtu 20 min.

rozvíjíme kompetence: schopnost řešit problémy a spolupracovat

1 • úvod

Použijte přiložený excelový soubor. Pokud je to možné, promítněte ho na interaktivní tabuli a **modelujte s žáky různé typy rozpočtů** – vyrovnaný, schodkový, přebytkový. Začněte s osobními rozpočty žáků - kapesné/osobní výdaje. Pokračujte s rodinným rozpočtem podle aktivity 2, nechte žáky navrhnout příjmy a výdaje a diskutujte s nimi o jejich výši. Během následující skupinové práce se žáci přesvědčí, zda byly jejich odhady správné.

2 • model vyrovnaného rozpočtu

Žáci pracují ve dvoučlenných skupinách a dostanou k dispozici pracovní list *Sestavení rozpočtu*. Pokud to digitální gramotnost žáků umožňuje, mají za úkol vytvořit tabulku podle vzoru v pracovním listu. Do posledního sloupce pak vymyslet vzorec, který přepočítá % na výdaje v Kč podle zadání.

Pokud žáci nedokážou splnit úkol v excelu, použijí pracovní list a čísla si do pracovního listu dopočítají s pomocí kalkulačky.

Zadání samostatné práce podle pracovního listu *Sestavení rozpočtu* (zde s výsledky v posledním sloupci):

Rodiče mají dohromady **měsíční výplaty ve výši 60 tis. Kč**. Za **pronájem chaty** mají ještě dodatečně **10 tis. měsíčně**. Podle Českého statistického úřadu, který sleduje hospodaření domácností, jsou **průměrné výdaje rodiny následující**:

CELKOVÉ PŘÍJMY RODINY: 70 000 Kč	STRUKTURA VÝDAJŮ V %	SPOTŘEBNÍ VÝDAJE		100,0	Kč
		1	Potraviny a nealkoholické nápoje	20,7	14 490
		2	Alkoholické nápoje, tabák	3,6	2 520
		3	Odívání a obuv	4,3	3 010
		4	Bydlení, voda, energie, paliva	23,8	16 660
		5	Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	8,0	5 600
		6	Zdraví	3,3	2 310
		7	Doprava	9,9	6 930
		8	Pošty a telekomunikace	4,4	3 080
		9	Rekreace a kultura	8,9	6 230
		10	Vzdělávání	0,7	490
		11	Stravování a ubytování	5,4	3 780
		12	Ostatní zboží a služby	7,0	4 900

(zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/spotrebni-vydaje-domacnosti-2021>, upraveno)

Výsledky výpočtů učitel s žáky zkontroluje.

- u: Jedná se o průměrná čísla podle výpočtů Českého statistického úřadu. Co si o tomto rozpočtu myslíte? Překvapila vás výše nějaké položky?

Zadání domácího úkolu:

S rodiči doma proberte výdajovou část vašeho domácího rozpočtu. Vypočítejte, kolik % tvoří jednotlivé části tak, jako dělá statistiku Český statistický úřad. Ve třídě příští hodinu prezentujte tři nejvyšší položky a kolik % z rozpočtu tvoří. Zdůrazněte žákům, že se jedná o % a ne o absolutní výši výdajů!

Tip: Jako dobrý pomocník může sloužit elektronické bankovníctví nebo jiná appka určená pro hospodaření.

3 • aplikace pro správu rozpočtu

Příjmy a výdaje se dají v rozpočtu sledovat různým způsobem - zapisováním na papír, zapisováním do excelu, nebo také s pomocí aplikací.

Pokračuje samostatná práce s pracovním listem ve skupinách po dvou. Žáci mají v následujících 10 minutách za úkol seznámit se s nějakou **aplikací na správu rozpočtu**. Ke stažení zdarma jsou např. aplikace: Wallet, Spende, Fast Budget nebo Můj měsíční rozpočet.

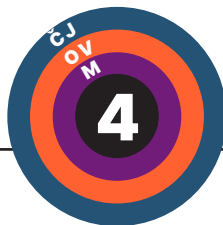
Žáci si **jednu z aplikací** vyberou a **stáhnou**. Do aplikace se přihlásí s pomocí vlastního či vymyšleného, fiktivního e-mailu. Mají za úkol aplikaci **proklikat** a **zadat alespoň tři různé typy smyšlených hotovostních výdajů**. Následně odpovídají na otázky v pracovním listu.

Výsledky a zkušenost s aplikacemi se společně prodebatuje ve třídě:

- u: Přišla vám aplikace užitečná?
- u: Používali byste podobný typ aplikace ve svém životě? Proč ano a proč ne?

Pokud žáci pracovali se školními tablety, mají poslední úkol - aplikaci ze zařízení smazat.

STRUKTURA AKTIVITY 4

- 1 • **zadání případové studie** 10 min.
- 2 • **řešení případové studie** 35 min.
- 3 • **prezentace výsledků** 45 min.

rozdvíjíme kompetence: kritické myšlení, schopnost řešit problémy a spolupracovat

Příprava na hodinu: Z listu *Zadání případové studie* • *příprava na aktivitu* učitel nastříhá kartičky Událost, Vlastnost člověka a Rodinná situace a připraví z nich tři hromádky.

1 • **zadání případové studie**

Žáci pracují ve čtyřčlenných skupinách v rolích: vypravěč, ilustrátor a dva účetní. Role případně učitel upraví podle svého uvážení a složení talentů ve třídě. Zástupce každé skupiny z jednotlivých hromádek karet vylosuje vždy jednu. Úkolem skupiny je:

- 1) vymyslet a napsat či zilustrovat příběh, který bude reagovat na přidělená slova,
- 2) sestavit rozvahu a rozpočet, s kterými rodina pracovala před vylosovanou událostí, a
- 3) sestavit rozvahu a rozpočet, s kterými rodina pracovala po události.

Fantazii se meze nekladou. Žáci mohou pracovat s navrženými pracovními listy, ale mohou vytvořit i plakát, pracovat s rozpočtovou tabulkou z aktivity 2... atd. Žáci mohou používat internet, zjišťovat průměrné mzdy/platy v různých profesích, výši sociálních dávek, ceny potravin, bydlení ad.

2 • **řešení případové studie**

Jako řešení případové studie nabízíme dvě různé ukázky ke stejným třem vylosovaným kartičkám. Promítněte je žákům podle svého uvážení jako modelové příklady pro inspiraci.

Žáci by měli na případové studii pracovat co nejsamostatněji a všechny své kroky by měli umět dobře zdůvodnit.

3 • **prezentace výsledků**

Strukturu prezentace napište žákům na tabuli, aby ji měli na očích:

- 1) uvítání publika a představení rolí v týmu
- 2) představení vylosovaných kartiček
- 3) prezentace příběhu/komiksu
- 4) vysvětlení rozvah a rozpočtů, především změn, které se udály po nastalé události
- 5) zhodnocení případové studie z hlediska týmu - jaká byla spolupráce, co bylo snadné/složité atd.
- 6) prostor pro otázky

Umožněte žákům, aby mohli prezentovat i s pomocí promítacího zařízení, pokud je to záhodno. V průběhu prezentací si učitel píše poznámky k jednotlivým prezentujícím, aby mohl práci žáků na konci shrnout a zhodnotit.

Tip: učitel podle své specializace může zvolit, zda zadá celou případovou studii, tj. příběh/komiks a tvorbu rozpočtu, nebo jen část - příběh jako seminární práci/komiks jako výtvarnou aktivitu nebo rozpočet jako početní aktivitu.

Př. řešení případové studie:

- Vylosované karty:
Táta, máma, dcera (15 let) bydlí v pronájmu ve Smržovce; sklon k hazardu; odlet do Nepálu

Příběh: Máma pracuje jako kosmetička, kousek od salónu má hernu s automaty, kam chodí vypomáhat uklízet. Prostředí ji zlávalo, bohužel se dala na hraní a během dvou let se z ní stala gamblerka. Postupně prohrála všechny své úspory. Když se to táta dozvěděl, snažil se pomoci, veškerá snaha ale přišla vniveč. Dcera je nadějná lezkyně a miluje hory. Když pochopila, co se doma děje, přemluvila tátu, aby prodali auto a všechno co jde, a za poslední peníze odjeli na expedici do Nepálu, kde začnou nový život bez automatů. Příběh dopadl dobře. Máma v Nepálu sbírá byliny a vyrábí léčivé krémy, táta má cestovku a dcera vypomáhá s průvodcovstvím.

Shrnutí: Před odletem do Nepálu máma zvyšovala zadlužení rodiny. Po odletu se sice majetek rodiny snížil, ale rodina se zbavila zadlužení, čisté jmění tak stoupl. Rodina v Nepálu hospodaří s nižším rozpočtem, protože se uskromnila a má v horách nižší životní výdaje.

Rozvaha před			
majetek (Kč)		dluhy (Kč)	
auto	350 000	dluhy máma	45 000
věci doma (pračka, lednice, televize, nábytek atd.)	260 000		
úspory táta	120 000		
celkem	730 000	celkem	45 000

Rozvaha po			
majetek (Kč)		dluhy (Kč)	
dům v Káthmándú	350 000		
věci doma (pračka, lednice, televize, nábytek atd.)	30 000		
rodinná firma	200 000		
peníze na účtu	120 000		
celkem	700 000	celkem	0

Rodinný rozpočet před			
příjmy (Kč)		výdaje (Kč)	
máma mzda kosmetika	23 000	bydlení	15 000
máma brigáda úklid	5 000	jídlo	10 000
táta mzda	28 000	telefony, internet	1 200
		máma gambling	15 000
		drogerie	1 500
		doprava	5 000
		volný čas (kroužky a zábava)	2 000
		kouření	1 600
		spoření	4 700
celkem	56 000	celkem	56 000

Rodinný rozpočet po			
příjmy (Kč)		výdaje (Kč)	
máma léčivá kosmetika*	8 000	bydlení	5 000
táta podnikání*	20 000	jídlo	5 000
		telefony, internet	2 000
		drogerie	1 000
		doprava	5 000
		volný čas (kroužky a zábava)	4 000
		spoření	6 000
celkem	28 000	celkem	28 000

*v roce 2021 byla typická mzda v Nepálu 15 000 Kč za měsíc

Př. řešení případové studie:

- Vylosované karty:
Táta, máma, dcera (15 let) bydlí v pronájmu ve Smržovce; sklon k hazardu; odlet do Nepálu

Příběh: Rodina šetřila několik let na vysněný výlet do Nepálu. Měli tam totiž na dálku adoptovanou holčičku, které pravidelně posílali peníze, aby jí pomohli se vzděláním. V Nepálu se rodina vydala na třídní cestu do vzdálené vesnice adoptivní dcery. Táta měl vždycky sklony k hazardu, a tak se na jednom rozcestí vydal zakázanou a uzavřenou cestou. Bohužel nezvládl terén, spadl a zlomil si na dvakrát nohu. Zlomenina byla komplikovaná a lékařská péče zdlouhavá, táta musel v Nepálu zůstat o dva měsíce déle a doma ho vyhodili z práce.

Shrnutí: Rodina kvůli výletu do Nepálu utratila téměř všechny úspory a nezbylo jí moc peněz na účtech. Kvůli výpadku příjmů rodina prodala tátovo elektrokolo, táta si stejně teď moc nezajezdí. Rodina se snaží snižovat i své měsíční výdaje.

Rozvaha před				Rozvaha po			
majetek (Kč)		dluhy (Kč)		majetek (Kč)		dluhy (Kč)	
chata po babičce	250 000	nesplacená půjčka auto	200 000	chata po babičce	250 000	nesplacená půjčka auto	200 000
auto	450 000			auto	450 000		
horská elektrokola 3x	320 000			horská elektrokola 3x	200 000		
věci doma (spotřebiče, elektronika...)	360 000			věci doma (spotřebiče, elektronika...)	360 000		
bitcoiny	80 000			bitcoiny	0		
akcie a dluhopisy	40 000			akcie a dluhopisy	40 000		
peníze na účtech	200 000			peníze na účtech	10 000		
celkem	1 700 000	celkem	200 000	celkem	1 310 000	celkem	200 000

Rodinný rozpočet před				Rodinný rozpočet po			
příjmy (Kč)		výdaje (Kč)		příjmy (Kč)		výdaje (Kč)	
táta mzda	60 000	bydlení (byt + chata)	17 000	táta mzda	0	bydlení (bydlení + chata)	17 000
máma brigáda	15 000	jídlo	16 000	máma mzda	25 000	jídlo	12 000
pronájem chaty	5 000	telefony, internet	2 300	pronájem chaty	5 000	telefony, internet	2 300
výdělek z akcií a dluhopisů	200	adopce na dálku	2 000	výdělek z akcií a dluhopisů	200	adopce na dálku	2 000
úroky na účtu	45	drogerie + léky	3 500	úroky na účtu	0	drogerie + léky	6 000
		doprava	8 000			doprava	8 000
		oblečení a obuv	3 500			oblečení a obuv	1 000
		volný čas (kroužky a zábava)	4 000			volný čas (kroužky a zábava)	2 000
		služby (kadeřník, manikura)	1 600			služby (kadeřník, manikura...)	0
		pojištění	3 000			pojištění	3 000
		spoření	10 200			spoření	0
		splátky půjček	9 145			splátky půjček	9 145
celkem	80 245	celkem	80 245	celkem	30 200	celkem	62 445

Walter Isaacson: Steve Jobs

„Nikdy jsem neměl nouzi o peníze. Vyrůstal jsem v rodině, která patřila ke střední třídě, takže jsem se nikdy nebál, že bych mohl mít hlad. Ve firmě Atari jsem zjistil, že jsem docela dobrý inženýr, a tak jsem vždycky věděl, že bych se tím uživil. Byl jsem dobrovolně chudý, když jsem byl na vysoké i v Indii a žil jsem velice prostě, i když jsem pracoval. Takže jsem přišel z té správné chudoby, která měla výhodu v tom, že jsem se nemusel starat o peníze, k nepředstavitelnému bohatství, kdy jsem se také nemusel starat o peníze.

Pozoroval jsem lidi v Applu, kteří si vydělali hodně peněz, a viděl jsem, že žijí jinak. Někteří si koupili Rolls-Royce a různé domy. Každý v něm měl správce a ještě někoho, kdo se staral o ty správce. Jejich ženy podstoupily plastické operace a staly se z nich bizarní stvoření. Já jsem takhle žít nechtěl. Je to šílené. Slíbil jsem sám sobě, že nedovolím penězům, aby mi zruinovaly život.“

■ Znáte hlavního **hrdinu úryvku**? V jaké zemi a v jakém období žil?

■ Několika větami popište **životní cestu** Steva Jobse. Internet může pomoci.

■ Steve Jobs byl podnikatel. Jaký je **rozdíl mezi podnikáním a zaměstnáním**?

■ Jak byl na tom hrdina úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah měl hrdina úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?

Ondřej Tůma: Eva Samková: Musím být dospělá

Za zlatou medaili v Soči jste od Českého olympijského výboru dostala jeden a půl milionu korun. Jak jste s nimi naložila?

Šlo to zpátky do sportu. Milion a půl není bohužel ve snowboardcrossu tolik. Něco jsem dala trenérům, protože i oni jsou samozřejmě odměňováni podle mých výsledků. Zbytek padnul v další sezoně. Třeba X Games mi nikdo nehradí a ty jsem platila za tým čtyř lidí. A zrovna Aspen není úplně nejlevnější destinace.

Jste spíš spořivý typ, nebo se u vás naopak peníze moc dlouho neohřejí?

Peníze moc neřeším. Ale neutrácím za kraviny. Když mám zrovna víc, tak si rozhodně nebudu kupit Ferrari nebo luxusní kabelku. Radši investuju do zážitků než do věcí, které nezbytně nepotřebuju. Takže něco utratím za cestování a taky za jídlo a restaurace, ale to mě rozhodně nemrzí. Kromě závodů nemám velké výdaje. Platím minimální nájem v ubytovně Dukly v Praze. Ono se tomu sice říká ubytovna, ale je to super bydlení, kde žije hned několik reprezentantů různých sportů.

Dalo by se snowboardem zajistit na celý život?

Snowboardcrossem ani náhodou. I kdybych ještě závodila dlouhá léta a všechno vyhrávala, tak se určitě nedostanu do stadia, že bych do konce života nemusela hnout prstem. Nejsem Tiger Woods nebo Maria Šarapovová. Snowboardcross nedělám pro peníze. Je to sport, který mě neuvěřitelně baví, takže jsem spokojená.

9. 2. 2018

Zdroj: <https://www.penize.cz/spotrebitel/333258-eva-samkova-musim-byt-dospela>

Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina úryvku? Pár větami popište Evy životní cestu. Internet může pomoci.

Jaký **vztah má Eva k penězům** a k hospodaření s nimi?

Co to znamená být **profesionální sportovec**? Jak takový sportovec **získává peníze pro svou činnost**?

Některé sporty jsou z hlediska peněz zajímavější než jiné, dokážete najít důvody proč?

Martin Hrnčíř: Z tanečního parketu mezi zdravotníky. Umělci kvůli pandemii koronaviru mění povolání

Místo tanečních vystoupení si otrokovický rodák Miroslav Sekula našel zaměstnání v londýnské nemocnici.

„Moje rozhodnutí bylo jednoduché. Žiji v Londýně. Musím tady platit nájem a jelikož se živím hlavně tancováním, tak jsem přišel o práci, hned jak se tu ten virus objevil. Musel jsem si najít nějakou „bokovku“, abych tu zůstal a nemusel se vracet do Česka,“ říká vystudovaný výživový poradce, který si hledal nejdříve práci ve skladech nebo za kasou.

„Když jsem dostal více nabídek, tak jsem zvažoval, co by mě naplňovalo. Už od začátku jsem se cítil nedoceněný, že bych chtěl pomoc v téhle situaci. Proto jsem se rozhodl starat o sanitky, i když to finanční ohodnocení v Amazonu bylo lepší,“ říká Sekula.

3. 5. 2020

Zdroj: https://www.irozhlas.cz/kultura/z-tanecniho-parketu-mezi-zdravotniky-umelci-kvuli-pandemii-koronaviru-meni_2005031602_hrc

Z jakého období je citovaný úryvek rozhovoru? Krátce **popište dobu**.

Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina úryvku? Kolikrát jej **musel změnit a proč**?

Jak je na tom hrdina úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina úryvku k penězům** a k hospodaření?

Pokud se člověk ocitne **bez práce, jaké má možnosti**?

Kdybyste měli jako hrdina úryvku **zvolit** mezi dobře **výdělečnou prací** a hůře placeným, ale **smysluplnějším zaměstnáním**, jakou variantu zvolíte? Proč?

Jan Strouhal/Jan Macák: Milion v osmnácti. Zlomová byla první platba z YouTube, vzpo- míná MenT z 30 pod 30

Po maturitě jsem nastoupil na Metropolitní univerzitu v Praze a hned po prvním semestru mi došlo, že studentský život rozhodně nebude pro mě. Tehdy bylo jasné, že mi YouTube vydělává dost peněz na to, abych se jím bez problému uživil. A tak jsem si řekl, že ho konečně přestanu brát jen jako koníček.

Lepší dobu jsem si nemohl vybrat – YouTube byl tehdy na samém vrcholu, tvůrci začali sbírat stovky tisíc odběratelů a já věděl, že takovou příležitost už možná podruhé mít nebudu.

To byl možná jeden z důvodů, proč jsem nakonec uspěl. Když se zamyslím nad tím, jak skončili jiní slibní tvůrci... Spousta z nich prostě nezačala brát youtuberství dost vážně. Každý úspěch vyžaduje hlavně pracovitost, vytrvalost a ochotu obětovat tuny volného času.

Zní to jako klišé, ale zatímco se moji spolužáci po škole šli bavit ven, já seděl u počítače a pracoval na svém kanálu. Sledoval jsem, co je nového v zahraničí, učil jsem se stříhat a natáčet. Vnímám jsem, že za každým odběratelem se skrývá živý člověk, který mě sleduje, a byl pro mě důležitý náš vzájemný kontakt. Zajímalo mě, co si moje publikum myslí.

9. 2. 2022

<https://forbes.cz/milion-v-osmnacti-zlomova-byla-prvni-platba-z-youtube-vzpomina-ment-z-30-pod-30/>

— Znáte MenT? Popište **životní příběh** Jana Macáka.

— MenT je podnikatel. Co to znamená být podnikatel? Jaký je **rozdíl mezi podnikatelem a zaměstnancem**?

— Jak **vydělává YouTuber**? Najděte konkrétní informace, např. kolik je odměna za 1 followera, atd.

— Proč je MenT **úspěšný**?

— Jak je na tom hrdina úryvku s penězi? Resp. **jaký má hrdina úryvku vztah k penězům** a k hospodaření s nimi?

Kateřina Procházková, Marína Dvořáková: Aj Wej Wej: Změnil jsem názor na lidi v Číně

Tisíce lidí posílají peníze na účet umělce Aj Wej Weje. Čínskému disidentovi tím pomáhají splatit milionovou pokutu. Tu mu před několika měsíci vyměřily pekingské úřady za údajné krácení daní.

Architekta, známého návrhem olympijského stadionu Ptačí hnízdo, čínská policie zatkla v březnu bez udání důvodu. Po třech měsících ho úřady propustily, obviněn byl ale z daňových úniků. Několika milionovou pokutu musí zaplatit do 10 dnů.

Sbírka začala nevinně: umělec totiž veřejně prohlásil, že pokutu ve výši 15 milionů jüanů (přibližně 43 milionů českých korun) nezaplatí, dokud mu policie nevrátí zabavené účetní knihy, aby mohl případ projednat se svým manažerem a účetním. Nebylo mu však povoleno se setkat ani s jedním z nich.

Manažer Aj Wej Weje tedy na čínskou sociální síť napsal o pokutě a možném dalším trestu pro umělce, což byl podnět pro přátele a příznivce umělce, aby se na něj začali skládat.

7. 11. 2011

Zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/aj-wej-wej-zmenil-j-sem-nazor-na-lidi-v-cine_201111070632_mdvorakova

Kdo je to **disident**?

Aj Wej Wej pochází z Číny. **Jaký politický režim panuje v Číně?** Co to znamená pro lidi, kteří tam žijí? Školní knihovna či internet může pomoci.

Znáte Aj Wej Weje? Pokud ano, několika větami popište jeho **životní příběh**. Pokud ne, podívejte se na internet nebo do školní knihovny a vypište.

Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina úryvku?

Jak je na tom hrdina úryvku **s penězi**? Znáte podobný příklad z České republiky, kdy **politický režim komplikoval někomu život a znemožnil mu svobodně pracovat**?

Jiří Mach: Eva Pavlová zažila i roli samoživitelky

„Nežijeme ve vzduchoprázdnu a témat, na která bych si díky své možné nové roli mohla posvětit a pomoci, je mnoho. Díky osobním zkušenostem bych svou pozornost zaměřila přednostně na tyto tři oblasti: rodina, mezilidské vztahy a komunikace v rodině, dále pak rovné příležitosti pro ženy (i muže) a následná péče,“ napsala Právu.

Na srdci má zejména osudy samoživitelek, což bylo krušné období i v jejím životě. „Stát by neměl dopustit, aby měla žena padesát korun na den, jako se to stalo i mně. V jednom období jsem chodila kupovat pro dítě jen pár koleček šunky,“ řekla serveru idnes.cz.

26. 1. 2023

<https://www.novinky.cz/clanek/volby-prezidenta-eva-pavlova-zazila-i-rol-i-samozivitelky-40420988>

- Znáte hrdinku úryvku? Pokud ano, několika větami popište její **životní příběh**. Pokud ne, podívejte se na internet a vypište.

- Jaké **zaměstnání/povolání** měla v minulosti a nyní má hrdinka úryvku?

- Co znamená být **samoživitelka**?

- Jak na tom byla a je hrdinka úryvku s penězi? Jak dokázala **v různých životních etapách hospodařit**? Proveďte malou rešerši na internetu a čtete „mezi řádky“.

- **Jaké možnosti mají lidé, kteří se ocitnou v nouzi**, např. paní Pavlová, když neměla na jídlo pro dítě? Na koho se mohou obrátit pro pomoc?

Nikolaj Vasiljevič Gogol: Hráči

Gavrilka: Znáte plukovníka Čebotarjova, nebo ne?

Švochněv: Ne. A co má být?

Gavrilka: Bude to tak tři neděle, co jsme na něm (s milostpánem) vyhráli osmdesát tisíc v hotovosti a kočár varšavské výroby a kufřík a koberec a zlaté epolety, za které jsme stržili rovných šest stovek.

Švochněv: Poslechni, když je milostpán doma sám, co dělá?

Gavrilka: Jak to, co dělá? To je jasné, co! Jednou je to milostpán, tak se chová vybraně! Nedělá nic.

Švochněv: Nejspíš si celý den hraje s kartami. ... Falešný hráč, co?

....

Gavrilka: Šikovní páni! A za stovku děkuju. Bude Matrjoně na čepec a taky capartům po perníčku. Bože, já mám rád ten život na kolečkách! To se dá vždycky něco trhnout. Milostpán tě pošle něco koupit a z pětky ti zůstanou drobné za nehty vždycky...

- Znáte knihu? Pokud ano, dvěma větami **popište příběh**. Pokud ne, najděte si obsah na internetu nebo v knihovně a vypište.

- Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina/hrdinové úryvku?

- Jak je na tom hrdina/hrdinové úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina/hrdinové úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?

- Kdo je to **gambler**?

- Jak jakákoliv **závislost ovlivňuje člověka při hospodaření s penězi**?

Petr Šabach: Opilé banány

Můj otec taky pil, protože „musel žít společensky“, jak s trpkým úsměvem vzpomínala matka, ale kam se hrabal na Bědu, kterej z vopice prakticky nevylez. Občas zkoušel nepít, ale vydržel to zpravidla jen několik dní, maximálně tejdnu, a spad do toho znova. Dřív byl prej „slibnej“ a absolutní jednička na „hlavy“, jak sem se doslech od matky, která tvrdila, že mu spousta lidí předpovídala velkou budoucnost, ale dopadlo to krapánek jinak, protože Běda se politicky neangažoval, jelikož nenáviděl komunisty, a čím víc je nenáviděl, tím víc chlastal, a aby na ten chlast měl, tak musel dělat strašidelný věci. Celej byt sme měli v době, o který mluvím, plnej prasátek pro štěstí, protože v těch časech se dal dohromady eště s jedním zpiřarem, sochařem Fáberou, kterej na ty prasátka sehnal formu a Běda je pak dodělával.

- Znáte knihu? Pokud ano, dvěma větami **popište příběh**. Pokud ne, najděte si obsah na internetu nebo v knihovně a vypište.

- V jakém **politickém režimu** se děj knihy odehrává?

- Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina/hrdinové úryvku?

- Jak je na tom hrdina/hrdinové úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina/hrdinové úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?

- Jak **politický režim ovlivňuje možnost lidí svobodně pracovat a uspořádat si živobytí**? Uved'te příklady z naší minulosti.

Sue Kaufman: Deník americké manželky

Neděle, 3. prosince (upraveno)

V úterý večer... přišel do pokoje Jonathan a položil mi na příkrývku dva listy žlutého, modře linkovaného papíru. Neochotně jsem opustila svou rozečtenou knihu a shlédla dolů na vrchní list. Byl to nějaký dlouhatánský seznam. Zdvihla jsem oči a pohlédla tázavě na Jonathana, který si u postele právě pomalu rozepínal košili. „To je seznam mých letošních vánočních dárků,“ vysvětloval. „Pro ty lidi, kterým nejde dát peníze, nebo kterým, např. sl. Breckerové, je třeba dát kromě peněz ještě nějaký drobný osobní dárek. Všimni si, že jsem ke každému jménu připojil návrh a příslušný cenový limit. Mými návrhy se ovšem nemusíš řídit a taky nemusíš vydat tolik peněz, kolik jsem uvedl. Někde jsem ti dokonce pro ten který dárek navrhl vhodný obchod, např. Lord&Taylor pro holínky pro sl. Breckerovou. U Lord&Taylora mají senzační holínky a náhodou jsem zjistil, že ona je potřebuje. Byl bych pro semišové s teplou podšívku, jak jsem navrhl...“

- Znáte knihu? Pokud ano, dvěma větami **popište příběh**. Pokud ne, najděte si obsah na internetu nebo v knihovně a vypište.

- Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina/hrdinové úryvku?

- Jak je na tom hrdina/hrdinové úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina/hrdinové úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?

- Zaručují **peníze a společenské postavení šťastný život**? Svou odpověď dobře zdůvodněte.

Francois Villon: Závět' (vybrané verše)

Já za hýření nevydával
ni za pamlsky vybrané,
a jestliže jsem milovával,
výdaje neměl přehnané -
a z cizích kapes teprv ne -
a zkrátka, moje živobytí
nebylo nijak nákladné,
abych snad výčitky měl míti.

Já miloval, to nezapírám,
a miloval bych ještě rád,
ted' řemenem však břicho svírám -
a v srdci žal a v břichu hlad,
to je pak těžké milovat;
chceš-li se kochat svými city,
dřív o žaloudek musíš dbát:
neb k lásce hbitý, jen kdo sytý.

Ach, kdybych já byl studoval
v svém mládí bláznivém, můj Bože,
a na dobré se mravy dal,
ted' měl bych dům a měkké lože.
Však způsobné já dítě? Cože?
Já za školu jen chodil, běda!
To slovo bolí jak hrot nože
a skoro dál mi psát už nedá.

- Znáte knihu? Pokud ano, dvěma větami **popište příběh**. Pokud ne, najděte si obsah na internetu nebo v knihovně a vypište.

- Jaké **zaměstnání/povolání** má hrdina úryvku? Napovíme, že Francois Villon v Závěti píše o svém životě.

- Jak je na tom hrdina úryvku s penězi? Resp. **jaký vztah má hrdina úryvku k penězům** a k hospodaření s nimi?

- V poslední sloce si hrdina posteskuje, že kdyby lépe studoval, mohl by se mít lépe. Jaký je váš názor, **mají se vzdělání lidé lépe**? Svou odpověď zdůvodněte.

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Jak spolu souvisí rozpočet a rozvaha? Např. pokud chci pořídit majetek, jaká je lepší výchozí situace - schodkový nebo přebytkový rozpočet a proč?

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

NÁŠ ZÁVĚR

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Proč jsou na stromě rodinných financí propojeny větve majetku a výdajů? Zkuste uvést příklad, kdy majetek přináší výdaje.

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

NÁŠ ZÁVĚR

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Jaký typ rozpočtu je nejméně výhodný a proč?

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

NÁŠ ZÁVĚR

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Je vyrovnaný rozpočet v pořádku? Co se stane, když se rodičům rozbije lednice a nemají téměř žádné úspory?

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

NÁŠ ZÁVĚR

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Je to průšvih, když je rozpočet v minusu? Proč?

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

NÁŠ ZÁVĚR

OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU: Co dělat, když je rozpočet v minusu?

ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY

ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY

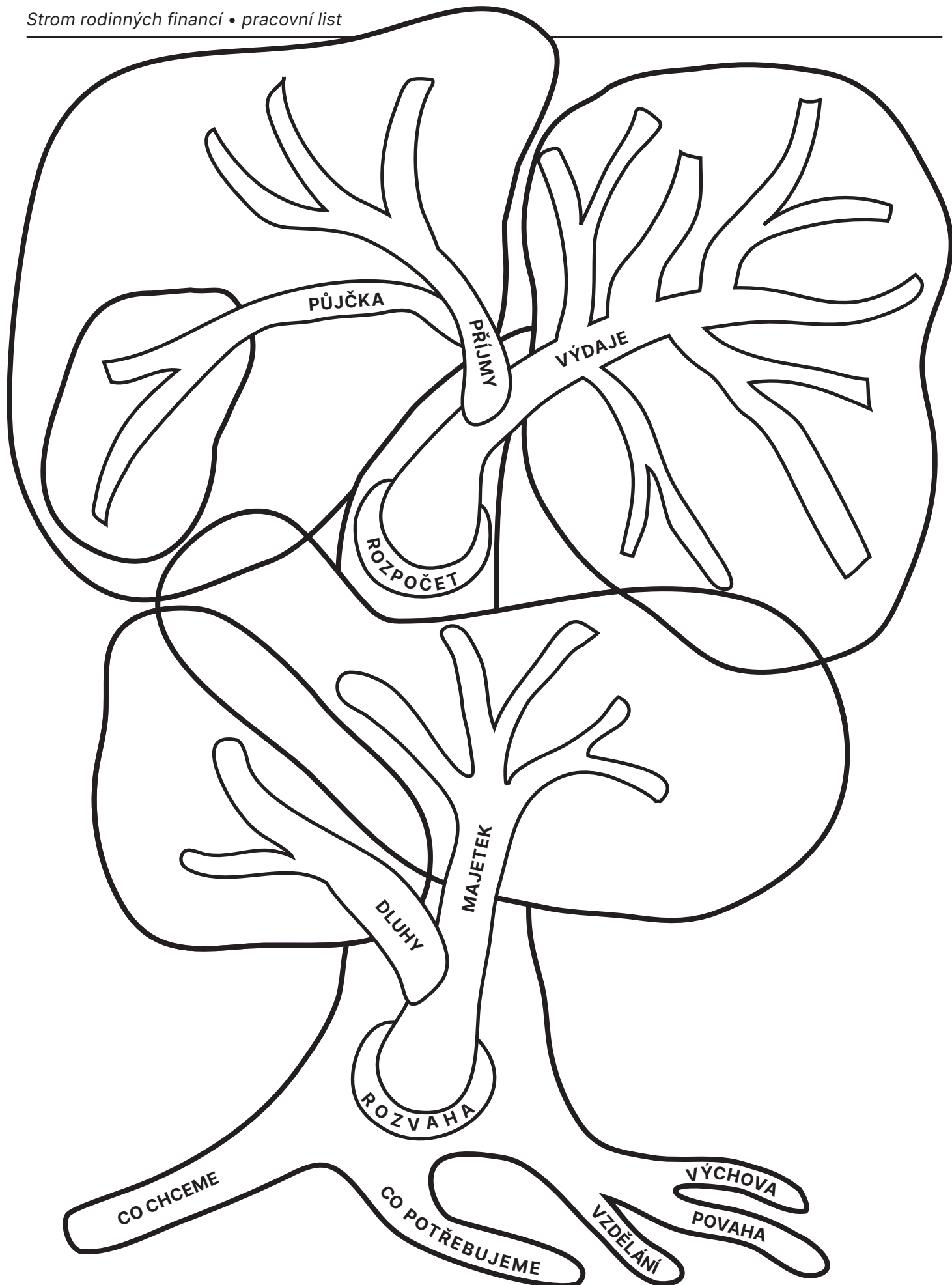
NÁŠ ZÁVĚR

■ **OTÁZKA PRO NAŠI SKUPINU:** Proč jsou na stromě rodinných financí propojeny větve majetku a příjmů? Zkuste uvést příklad, kdy majetek přináší příjmy.

■ **ODPOVĚĎ / NÁZOR NAŠÍ SKUPINY**

■ **ODPOVĚDI / NÁZORY, KTERÉ ZÍSKALY KOŘENY**

■ **NÁŠ ZÁVĚR**

— Vylušti morseovku a dozvíš se, jak se jedním slovem nazývá

CELKOVÝ PŘEHLED O FINANCÍCH DOMÁCNOSTI.

— K vysvětleným situacím zakroužkuj správná znaménka, aby platil vztah mezi majetkem a dluhy.

Kdyby bylo třeba uhradit dluh, zvládne se to z vlastních peněz domácnosti.

MAJETEK < > = DLUHY

Průšvih, všechno, co domácnost vlastní, je kryto z cizích peněz, domácnost je zadlužená.

MAJETEK < > = DLUHY

— Vylušti připravenou šifru a zjistíš, jak se jedním slovem nazývá

AKTUÁLNÍ PŘEHLED O FINANCÍCH DOMÁCNOSTI.

— K vysvětleným situacím zakroužkuj správná znaménka, aby platil vztah mezi příjmy a výdaji.

VYROVNANÝ → PŘÍJMY < > = VÝDAJE

V PLUSU → PŘÍJMY < > = VÝDAJE

V MINUSU → PŘÍJMY < > = VÝDAJE

A	B	C	D	E	F	G	H	Ch
I	J	K	L	M	N	O	P	Q
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Úkol č. 1

Rodiče mají dohromady měsíční výplaty ve výši 60 tis. Kč. Za pronájem chaty mají ještě dodatečně 10 tis. měsíčně.

Podle Českého statistického úřadu, který sleduje hospodaření domácností, jsou průměrné výdaje rodiny v % za měsíc následující - viz 5. sloupec připravené tabulky.

S pomocí excelu nebo kalkulačky přepočtete % na výdaje v Kč.

		SPOTŘEBNÍ VÝDAJE	100,0	Kč
		1	Potraviny a nealkoholické nápoje	20,7
2	Alkoholické nápoje, tabák	3,6		
3	Odívání a obuv	4,3		
4	Bydlení, voda, energie, paliva	23,8		
5	Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	8,0		
6	Zdraví	3,3		
7	Doprava	9,9		
8	Pošty a telekomunikace	4,4		
9	Rekreace a kultura	8,9		
10	Vzdělávání	0,7		
11	Stravování a ubytování	5,4		
12	Ostatní zboží a služby	7,0		

Domácí úkol:

S rodiči doma proberte výdaje ve vašem domácím rozpočtu. Vypočítejte, kolik % tvoří jednotlivé části tak, jako dělá statistiku Český statistický úřad. Ve třídě příští hodinu prezentujte tři nejvyšší položky a kolik % z rozpočtu tvoří. Jde o %, ne o částky!!!

Úkol č. 2

Pro spravování rozpočtu jsou na internetu ke stažení různé aplikace. Níže jsou vypsány některé, které jsou zdarma. Najděte si je a vypište, jaké mají uživatelské hodnocení.

Wallet _____

Spendee _____

Fast Budget _____

Můj domácí rozpočet _____

Úkol č. 3

- Tu nejsympatičtější aplikaci si stáhněte a s rozmyslem proklikejte. Pro práci ve třídě nepřidávejte svůj osobní bankovní účet!

Aplikace, kterou si stáhnu:

Úkol č. 4

- Zadejte do aplikace jeden příjem (nebo smyšlený stav vaší peněženky) a alespoň tři typy smyšlených hotovostních výdajů.

Úkol č. 5

- Zodpovězte následující otázky:

Aplikace je přehledná, jednoduše se v ní vyznám **ANO - NE**

Aplikace umožňuje propojení s bankovním účtem uživatele **ANO - NE**

Aplikace umožňuje plánovat, např. platby, spoření nebo rozpočet **ANO - NE**

- Tři nejzajímavější funkce aplikace:
-
-
-

- Doporučil/a bych aplikaci kamarádům nebo rodičům? **ANO - NE**

- Vylosovaná klíčová slova:

UDÁLOST	VLASTNOST ČLOVĚKA	RODINNÁ SITUACE
●	●	▬
●	●	▬
●	●	▬
●	●	▬
●	●	▬
●	●	▬

- Příběh:

DOBRAK, ALE HLUPAK

